

ГАМАЛІЯ Микола Федорович (06. 09. 1932, м. Чита, РФ — 14. 06. 2016, Київ) — фахівець у галузі онкології та фотобіології. Онук [Миколи](#) батько *Віри* Гамалій. Доктор біологічних наук (1973), професор (1978). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1972). Закін.

Київський університет (1955), де й працював 1958–63. Від 1963 — в Інституті експерим. патології, онкології та радіобіології НАНУ (Київ): від 1971 — завідувач відділу клітин. фотобіології та фотомодуляції росту пухлин. Засн. та наук. кер. першої в СРСР спеціаліз. лаб. з вивчення біол. та лікув. дії лазер. випромінювання. Висунув та обґрунтував концепцію незорової фоточутливості клітин в організмі людини, що обумовлює світлову регуляцію біоритміч. процесів.

Основні праці

Лазеры в эксперименте и клинике. Москва, 1972; Laser Biomedical Research in the USSR // Laser Applications in Medicine and Biology. New York; London, 1977; Механизмы биологического действия излучения лазеров // Лазеры в клин. медицине. Москва, 1996; Первые данные о наличии фоточувствительных биологических часов в лимфоцитах крови человека // Доп. НАНУ. 2001. № 6 (співавтор); Использование аминокислот в качестве фотосенсибилизатора для фотодинамической терапии опухолей (доклинические исследования) // Онкология. 2004. Т. 6, № 3 (співавтор).

[С. Д. Шербан](#)

Бібліографічний опис:

Гамалія Микола Федорович / С. Д. Шербан // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-28522>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).